

Archeologisch onderzoek Gasselternijveen: ijsbaan en Schuttevaer

Inventariserend Veldonderzoek

GRONTMIJ ARCHEOLOGISCHE RAPPORTEN 1496

Archeologisch onderzoek Gasselternijveen: ijsbaan en Schuttevaer

Inventariserend veldonderzoek

GRONTMIJ ARCHEOLOGISCHE RAPPORTEN 1496

Definitief

ISSN 1573-5710

Opdrachtgever:
Gemeente Aa en Hunze

Grontmij Nederland B.V.
Groningen, 17 juli 2014

Verantwoording

Titel : Archeologisch onderzoek Gasselternijveen: ijsbaan en Schut-
tevaer

Subtitel : Inventariserend veldonderzoek

GRONTMIJ ARCHEOLOGISCHE RAPPORTEN 1496

Projectnummer : 339079

Referentienummer : 339079

Revisie : 0

Datum : 17 juli 2014

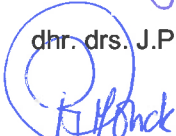
Auteur(s) : dhr. dr. J.J. Hekman & mevr. H. Boon, MA

E-mail adres : janjaap.hekman@grontmij.nl

Gecontroleerd door : mevr. drs. Y. Boekema

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : dhr. drs. J.P.J.J. Theeuwen

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
Rozenburglaan 11
9727 DL Groningen
Postbus 7057
9701 JB Groningen
T +31 88 811 51 11
www.grontmij.nl

Administratieve gegevens

Datum opdracht : 1 juli 2014

definitief : 17 juli 2014

Opdrachtgever : Gemeente Aa en Hunze

Uitvoerder : Grontmij Nederland B.V.

Beheer documentatie en/of vondsten Grontmij Nederland B.V., Groningen/Assen

Bevoegde over- : Gemeenten Aa & Hunze

Contactpersoon dhr. C. Houx

Locatie : gemeente : Aa & Hunze

plaats : Gasselternijveen

RD-coördinaten : N x: 252.875 / y: 556.300

IJsbaan Oude Weer O x: 252.925 / y: 556.140

Z x: 252.780 / y: 556.096

W x: 252.730 / y: 556.255

RD-coördinaten : N x: 253.675 / y: 556.850

IJsbaan Oude Weer O x: 253.690 / y: 556.810

Z x: 253.560 / y: 556.730

W x: 253.540 / y: 556.815

kaartblad 12H

afm. plangebied IJsbaan Oude Weer: 2,6 ha;
Schuttevaaier: 1 ha

AMK : monumentnr. : 8934

Archis2 : CIS-code : 62317, 62320

Archeoregio NOaA 2 Drents zandgebied

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
1.1	Algemeen.....	5
1.2	Onderzoekslocatie	5
1.3	Huidig en toekomstig gebruik van het plangebied	5
1.4	Onderzoeksdoel.....	5
1.5	Onderzoeksvragen.....	5
2	Bureauonderzoek.....	6
2.1	Inleiding.....	6
2.2	Aardwetenschappelijke waarden	6
2.2.1	Geomorfologie	6
2.2.2	Bodem.....	6
2.3	Archeologische waarden.....	7
2.4	Historische situatie	8
2.5	Archeologische waarden- en beleidskaarten.....	9
2.6	Gespecificeerde archeologische verwachting	10
3	Veldwerk	11
3.1	Methode	11
3.2	Resultaten	11
3.2.1	IJsbaan Oude Weer	11
3.2.2	Schuttevaaer	12
4	Evaluatie	13
4.1	Conclusies.....	13
4.2	Aanbevelingen	13
5	Literatuur	14

Bijlage 1: Locatie plangebied

Bijlage 2: Archeologische Basiskaart

Bijlage 3: Plankaarten

Bijlage 4: Locatie boringen

Bijlage 5: Boorprofielen

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In opdracht van de gemeente Aa en Hunze heeft Grontmij Nederland B.V. een archeologisch onderzoek uitgevoerd op twee plangebied in de plaats Gasselternijveen. Het onderzoek heeft bestaan uit een bureauonderzoek, het uitvoeren van een inventariserend veldonderzoek door middel van boringen (IVO-O) en de rapportage hierover. Op basis van de resultaten van het onderzoek wordt een nader advies gegeven met betrekking tot de noodzaak van eventueel archeologisch vervolgonderzoek en, indien dit het geval is, in welke vorm dit zou moeten worden uitgevoerd. Dit advies dient ter bekrachtiging te worden voorgelegd aan de bevoegde overheden.

De betreffende werkzaamheden zijn conform de richtlijnen van het handboek Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 3.3) uitgevoerd. Grontmij beschikt over een eigen opgravingsvergunning afgegeven door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE).

1.2 Onderzoekslocatie

Plangebied IJsbaan Oude Weer betreft de locatie van de nieuwe ijsbaan van Gasselternijveen gelegen aan de Boerdijk. Plangebied Schuttevaer betreft een te herontwikkelen woonwijk gelegen binnen de bebouwde kom van Gasselternijveen, aan de Schuttevaerstraat

De exacte ligging van de plangebieden wordt weergegeven in (Bijlage 1). Het maaiveld ter plaatse van het plangebied ligt gemiddeld op 2,5 m NAP.

1.3 Huidig en toekomstig gebruik van het plangebied

Plangebied ijsbaan Oude Weer bestaat uit grasland. Hier wordt de nieuwe ijsbaan gerealiseerd. Hiervoor zal de bouwvoor tot circa 0,25 m worden afgegraven.

Plangebied Schuttevaer bestaat uit een woonwijk die herontwikkeld zal worden. Hierbij zullen verschillende grondroerende werkzaamheden worden uitgevoerd, zoals onder meer het slopen en de nieuwbouw van woningen.

1.4 Onderzoeksdoel

De bodemingrepen die gepaard gaan met de geplande realisatie zullen eventueel aanwezige archeologische resten in de bodem verstoren en/of vernietigen. Doel van het onderhavige onderzoek is het in kaart brengen van de bodemopbouw en de mate van gaafheid ervan. Tevens zal worden gelet op de aanwezigheid van archeologische resten.

Specifiek geldt voor plangebied ijsbaan Oude Weer vast te stellen of de voorgenomen ingrepen de hier ter plaatse gelegen archeologische vindplaats kan verstoren. Hoewel de ingreep binnen de vrijgestelde zone ligt (bouwvoor) bestaat de kans dat deze afdekkende toplaag plaatselijk minder dik is waardoor de top van het archeologisch relevante niveau aangetast kan worden bij graafwerkzaamheden.

1.5 Onderzoeksvragen

1. wat is de bodemopbouw in het plangebied?
2. wat is de mate van gaafheid van de bodemopbouw?
3. zijn er aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische vindplaatsen? Zo ja, waaruit bestaan deze?
4. is er reden voor archeologisch vervolgonderzoek? Zo ja, uit welk onderzoek dient dit te bestaan?

2 Bureauonderzoek

2.1 Inleiding

Het doel van het bureauonderzoek is om de bekende en de potentiële archeologische waarden van het plangebied in kaart te brengen. Hierbij is gebruik gemaakt van bodemkaarten en van geologische, geomorfologische, topografische en historische kaarten. Met behulp hiervan wordt de bodem en het landschap beschreven. De tweede categorie bronnen betreft het Archeologisch Informatiesysteem (Archis2) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), de Archeologische Monumentenkaart (AMK) en overige relevante archeologische publicaties en literatuur. Aan de hand van de analyse en interpretatie van deze gegevens wordt een specifieke archeologische verwachting voor het onderhavige plangebied opgesteld.

2.2 Aardwetenschappelijke waarden

2.2.1 Geomorfologie

De plangebieden liggen in verschillende geomorfologische zones (zie afb. 2.1).¹ IJsbaan Oude Weer ligt in het beekdal van de Hunze en Schuttevaer ligt in het dekzandgebied van de Hunzevlakte.

In het noordwestelijk deel van het plangebied Oude Weer komen volgens de geomorfologische kaart beekdalbodems met veen voor (eenheid 2R4) en in het zuidoostelijk deel een ontgonnen veenvlakte (eenheid 2M46).

Het plangebied Schuttevaer is niet gekarteerd, vanwege de ligging binnen de bebouwde kom. In het aangrenzende gebied komen bodems voor die op de geomorfologische kaart worden getypeerd als veenkoloniale ontginningsvlakte/dekzandvlakte (eenheid 2M44) en dekzandruggen (eenheid 3K14).

2.2.2 Bodem

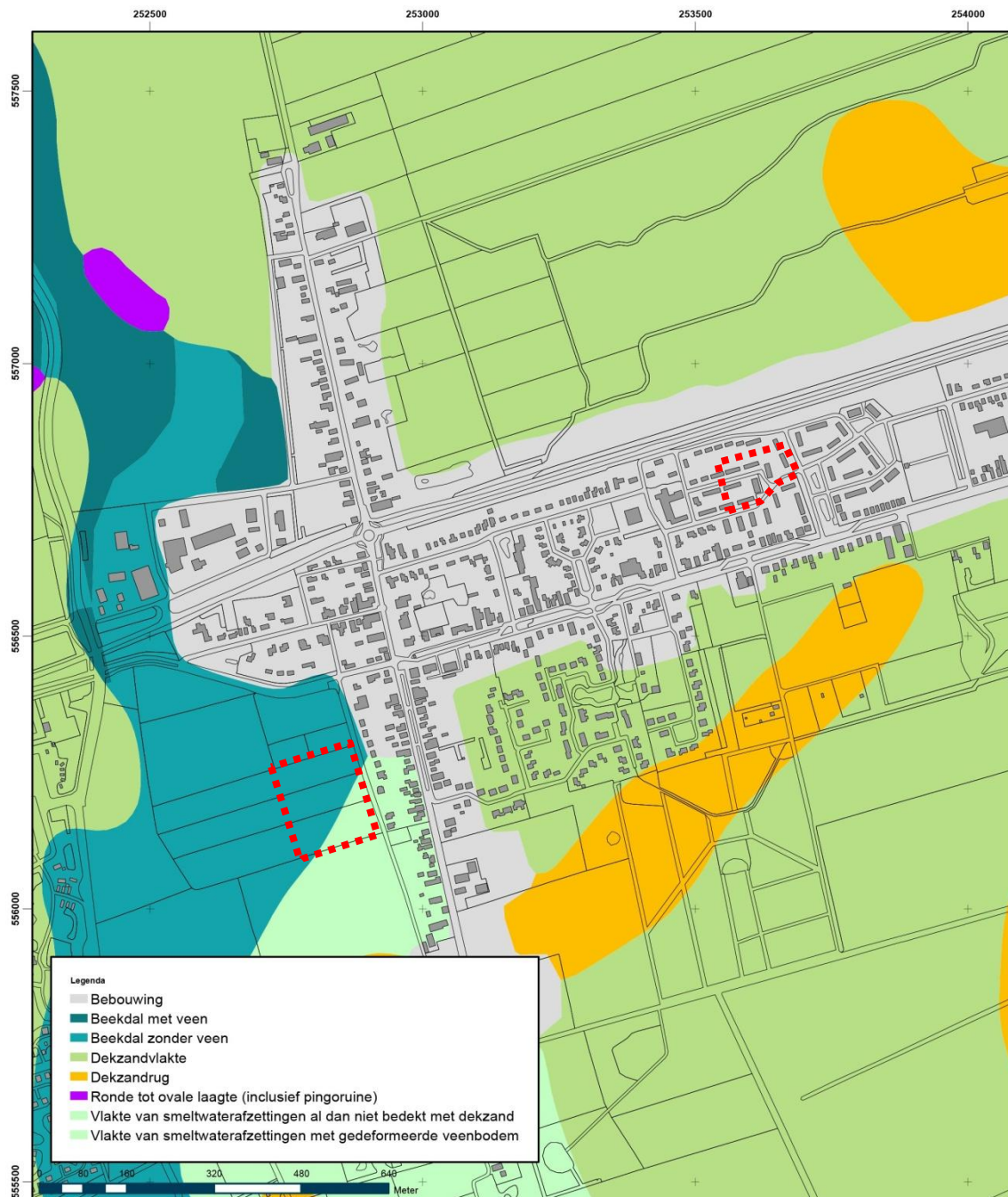
De bodems die ter plekke van beide locaties voorkomen zijn sterk beïnvloed door de aanwezigheid van de Hunze en de daaruit ontstane veengroei en -ontginningen.

De locatie ijsbaan Oude Weer is door de bodemkaart² gekarteerd als moerige eerdgronden met een moerige bovengrond op zand en madeveengronden op zand zonder humuspodzol (eenheid vWz en aVz)

Het plangebied Schuttevaer ligt volgens de bodemkaart ter plekke van moerige eerdgronden met een veenkoloniaal dek en een moerige tussenlaag op zand (eenheid iWz) direct noordelijk daarvan ligt een geïsoleerd gebied bestaande uit gooreerdgronden met leemarm en zwak lemig fijn zand (eenheid pZn21).

¹ Geomorfologische kaart van Drenthe, schaal 1:25.000; geraadpleegd via geoportaal provincie Drenthe.

² Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000, Blad 12 Oost Assen, Stiboka, 1977.

Afbeelding 2.1. Beide plangebieden op de geomorfologische kaart van Drenthe (Bron: Provincie Drenthe 2010)

2.3 Archeologische waarden

Archeologische Monumenten³

Binnen plangebied ijsbaan Oude Weer ligt een AMK-terrein (monumentnummer 8934). Het betreft een terrein met sporen van mesolithische bewoning en activiteiten uit de Middeleeuwen. Dit terrein is niet nader onderzocht op karakter en gaafheid (Bijlage 2).

Binnen en direct nabij plangebied Schuttevaer zijn geen AMK-terreinen aanwezig.

³ Geraadpleegd via Archis2

*Archeologische waarnemingen en onderzoeken*⁴

Binnen het plangebied ijsbaan Oude Weer is één waarneming geregistreerd, het betreft de vondsten behorende bij een aardewerkvindplaats uit de Middeleeuwen en vuursteenafval behorende tot een vuursteenvindplaats (waarnemingsnummer 137213). Deze waarneming valt binnen AMK-terrein 8943.

In het Hunzedal, in het gebied Oude Weer (tot een afstand van circa 800 m van het plangebied ijsbaan Oude Weer) zijn in totaal vijf vuursteenvindplaatsen aangetroffen, met een globale datering in het Paleolithicum en Mesolithicum (waarnemingsnummers 137215, 137431, 239537, 239552, 239553, 441144)⁵ (zie Bijlage 2).

In het plangebied Schuttevaer zijn geen waarnemingen geregistreerd. In de directe omgeving van beide plangebieden zijn dertien waarnemingen geregistreerd, 7 binnen de bebouwde kom van Gasselternijveen en 6 in het beekdal van de Hunze. De waarnemingen die binnen de bebouwde kom van Gasselternijveen zijn geregistreerd betreffen deels vondsten die zijn gedaan bij de aardappelmeelfabriek: de herkomst van deze vondsten is onbekend. Verder zijn er drie niet nader gedateerde vuursteenvindplaatsen waargenomen (waarnemingsnummers 239551, 239510 en 247), waarbij waarnemingen 239551 en 239510 dezelfde lijken te betreffen.

Er zijn in het verleden al verscheidene archeologische onderzoeken uitgevoerd in de directe omgeving van beide plangebieden. In het centrum van Gasselternijveen, aan de Havenstraat, zijn relatief intacte bodems gevonden tijdens een booronderzoek. Direct ten westen van de Schuttevaerstraat, aan de Ceresstraat, is echter gebleken dat de bodem tot dieper dan 1 m verstoord was.

Ook in het Hunzedal is reeds veel onderzoek uitgevoerd. Ter plekke van Oude Weer is begin jaren '90 door RAAP een inventarisatie gedaan van vindplaatsen in het Hunzedal. In 2008-2011 is door Grontmij onderzoek uitgevoerd in het kader van de herinrichting van de Hunze. Tijdens het booronderzoek zijn nabij het plangebied ijsbaan Oude Weer enkele boringen uitgevoerd, waar een verstoord bodemprofiel (bouwvoor-op-C) is waargenomen.⁶

2.4 Historische situatie

Ijsbaan Oude Weer

Tot in de 18^e eeuw maakte het plangebied onderdeel uit van een wijds uitgestrekt gebied van onbegaanbare veenmoerassen in het beekdal van de Hunze. Vanaf de Middeleeuwen wordt in het Hunzedal veen gestoken. Aanvankelijk kleinschalig, maar gaandeweg de 18^e en 19^e eeuw in steeds grotere oppervlaktes. Bij die veenontginning werden waterverbindingen aangelegd (wijken) waarover de turf werd afgevoerd. Dit stelsel van vele parallel lopende wijken is heden ten dage nog duidelijk zichtbaar in het landschap en op kaartbeeld.⁷ Rond 1960 is de Hunze gekanaliseerd. Tegenwoordig meandert de beek weer door het landschap.

De cholerasloot, die nabij het plangebied loopt van het kanaal van Gasselternijveen naar de Hunze (zie Bijlage 1) is gegraven na een uitbraak van cholera. Door het graven van de sloot ging het tot dan toe stilstaande water van het kanaal weer stromen.⁸ Op oude kadasterkaarten van Gasselternijveen uit 1811-1832 is te zien dat alhoewel het grote gebied Oude Weer tegenwoordig een behoorlijk andere verkaveling heeft dan de historische, de verkaveling ter plekke van de geplande ijsbaan min of meer gehandhaafd is.⁹

⁴ Geraadpleegd via Archis2

⁵ Nummers 239537 en 239552 lijken dezelfde waarneming te betreffen.

⁶ Boon, 2011

⁷ Zie voor nadere informatie Gerding, 1995; Brood et al., 2009.

⁸ Dorpsvisie Gasselternijveen 2006. Geraadpleegd via

<http://www.gasselternijveen-online.nl/Dorpsbelangen/Doc/Dorpsvisie%20Gasselternijveen%202006.pdf>

⁹ www.watwaswaar.nl

Schuttevaerstraat

Gasselternijveen is een randveennederzetting. Waarschijnlijk werden net na de Middeleeuwen de eerste stappen ondernomen in de vervening en ontginning van het gebied ten oosten van de Hunze. Het dorp Gasselternijveen is in 1662 opgericht door vooraanstaande Groningers en Drenten die land hadden gekocht en begonnen met de vervening van het gebied. Het dorp is het laatste in een rijtje veendorpen langs de Hunze, die daar al langer gevestigd zijn, en ligt vlak boven de opsplitsing van de Hunze in het Voorste en Achterste diep. De eerste boerderijen die op de locatie van het latere Gasselterboerveen en Gasselternijveen lagen, waren gelegen op een lage zandrug, die parallel aan de Hunze liep. Door het graven van kanalen kon ook het achterland in het oosten worden ontsloten.

Turfwinning had aanvankelijk geen groot aandeel binnen deze vroege nederzettingen, de Hunze (Oostermoerse Vaart) was te slecht bevaarbaar en door monopolies vanuit Groningen in de 15^e eeuw kon er geen handel plaatsvinden. In 1667 werd de Hunze een verkeersweg met vrije doorvaart. Gasselternijveen kende een bloeiende scheepvaart, welke ontwikkeld was uit het turfvervoer. Dit zorgde voor welvaart in de negentiende eeuw.¹⁰

Op de historische minuutplan uit 1811-1832 is te zien dat het plangebied Schuttevaer in gebruik was als akker. Er stonden geen huizen. In het begin van de 20^e eeuw liep net ten noorden van het plangebied de *Noord Ooster Locaalspoorweg* 5. Dit was een treinverbinding tussen Assen, Stadskanaal en Coevorden, die in de jaren '70 van de 20^e eeuw is verdwenen. De huidige woonwijk is in de jaren '60 ontstaan.

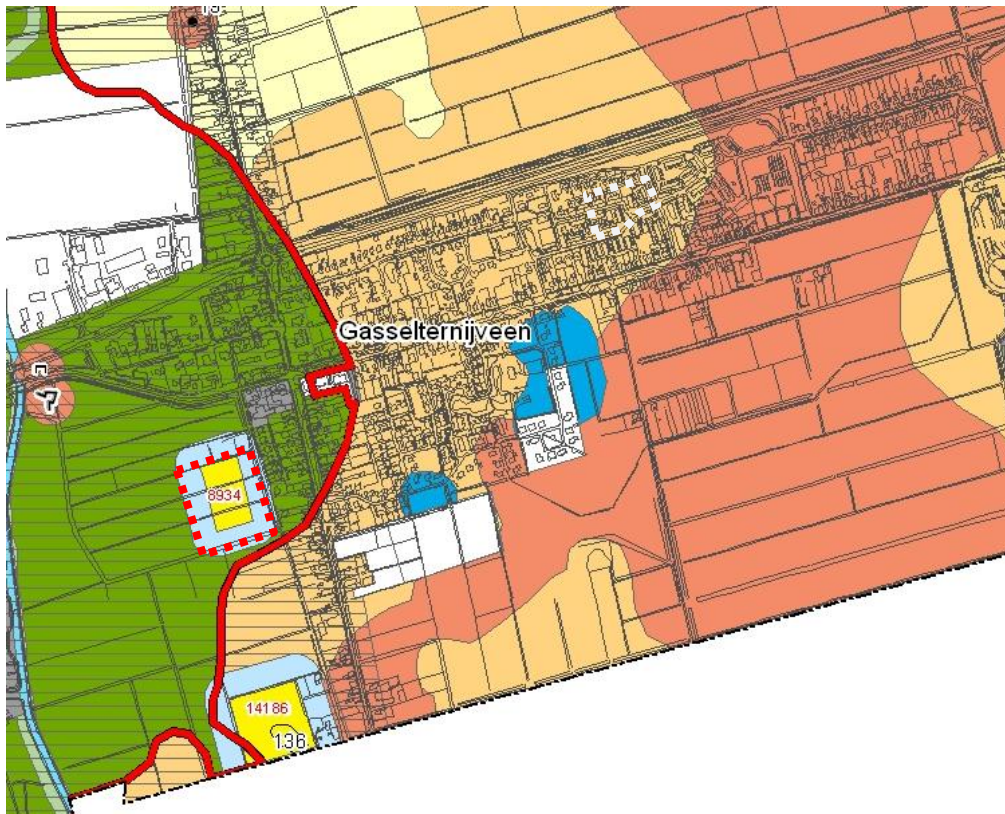
2.5 Archeologische waarden- en beleidskaarten

De gemeente Aa en Hunze beschikt over een vastgestelde archeologische beleidsadvieskaart.¹¹ Centraal in het plangebied Oude Weer ligt AMK-terrein 8934; tot aan de grens van het plangebied ligt een zogenaamde bufferzone om dit AMK-terrein heen. Ter plekke van dit terrein van archeologische waarde dient te worden gestreven naar behoud *in situ*, indien dit niet mogelijk is zal een waarderend onderzoek moeten worden uitgevoerd. Ter plekke van de bufferzone geldt een hoge archeologische verwachting en zal een verkennend booronderzoek moeten worden uitgevoerd.

Plangebied Schuttevaer ligt in een gebied met een middelhoge archeologische verwachtingswaarde. Hier dient een verkennend booronderzoek te worden uitgevoerd bij ingrepen die groter zijn dan 1000 m² en dieper reiken dan 30 cm beneden het maaiveld.

¹⁰ Provincie Drenthe 1990. *Jongere Bouwkunst en stedenbouw 1850-1940 MIP/Drenthe Gemeentebescrijving Gasselte (ontwerp)*. Via www.kich.nl.

¹¹ BAAC, 2011

Afbeelding 2.2. Beide plangebieden op de archeologische beleidsadvieskaart (Bron: BAAC 2011).

2.6 Gespecificeerde archeologische verwachting

Voor het Paleolithicum en Mesolithicum is er een middelhoge tot hoge kans op het aantreffen van archeologische waarden. Dit geldt met name voor plangebied ijsbaan Oude Weer, waar reeds steentijdresten zijn aangetroffen. Voor het Neolithicum en de Bronstijd bestaat er een lage tot middelhoge verwachting voor het aantreffen van archeologische resten in de lagere, met veen opgevulde delen van de ondergrond. Voor de IJzertijd en vroege Middeleeuwen geldt voor beide plangebieden eveneens een lage tot middelhoge trefkans. Mogelijk kunnen op de relatief hogere delen nederzettingssporen aangetroffen worden. In de lager gelegen delen zouden beekdalgerelateerde *off-site* vondsten kunnen worden aangetroffen, zoals resten van infrastructuur, jacht en visserij of depotvondsten. Voor de late Middeleeuwen en Nieuwe tijd geldt een middelhoge tot hoge trefkans voor het aantreffen van nederzettingssporen in de hoger gelegen delen van de plangebieden.

3 Veldwerk

3.1 Methode

- Boorplan: in plangebied Oude Weer (ijsbaan) zijn de boringen conform het advies van de gemeente Aa en Hunze geplaatst met 2 boringen op elke lange zijde en 1 boring op elke korte zijde.
In plangebied Schuttevaer zijn de boringen in de direct toegankelijke locaties zoals bermen, groenvoorzieningen, tuinen en braakliggende terreinen (zie Bijlage 4).
- Boortype: Edelmanboor (10 cm diameter, verkennende fase); Edelmanboor (15 cm diameter, karterende fase)
- Totaal aantal boringen: *IJsbaan Oude Weer*: 6 verkennend
Schuttevaer: 6 verkennend; 3 karterend
- Boorbeschrijving: de boorprofielen zijn lithologisch geclassificeerd conform NEN 5104 (zie Bijlage 5).
- Relevante lagen zijn gezeefd met een zeef met een maaswijdte van 4 mm.

3.2 Resultaten

3.2.1 *IJsbaan Oude Weer*

Geologie en bodem

De bodemopbouw in plangebied Oude Weer bestaat uit een 0,20 tot 0,3 m dikke humeuze grijsbruine bouwvoor, bestaande uit fijn, leemarm zand. Hieronder is de bodem veelal verwerkt tot een gemiddelde diepte van 0,4 m -mv. Dit verwerkte pakket komt voor in boringen 1, 2 en 4 en bestaat uit een vermenging van de bouwvoor met de natuurlijke ondergrond (C-horizont).¹² Dit is vermoedelijk door het verploegen van de bouwvoor ontstaan. In boring 3 ontbreekt deze verwerkte laag en komt er direct een onverstoorde ondergrond onder de bouwvoor. In boring 5

¹² Een intacte podzolbodem bestaat van boven naar beneden uit een A-horizont (strooisellaag/humushoudende bovengrond; doorgaans niet meer herkenbaar of aanwezig), een E-horizont (uitspoelingslaag), een B-horizont (inspoelingslaag) en/of een BC-horizont (overgangslaag) en een C-horizont (het moedermateriaal). Podzolering ontstaat in relatief hoge en droge zandgronden. Dit waren in de Steentijd bij uitstek de locaties voor nederzettingen.

bestaat de toplaag uit een tot 0,5 m verstoord pakket met onder meer baksteen- en leemresten, waaronder een onverstoorde C-horizont aanwezig is.

In boring 6 is, in tegenstelling tot de andere boringen, een bodem aangetroffen die duidelijk binnen een natte (beekdal)context is ontstaan. Onder de bouwvoor bevindt zich een 0,5 m dik veenpakket, op een donkergele zandondergrond met plantenresten.

Archeologie

In de boringen zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.

3.2.2 Schuttevaer

Geologie en bodem

De boringen die ter plekke van het plangebied Schuttevaer zijn uitgevoerd, betreffen allen bodems met een dekzandprofiel.

Boringen 1 en 2 zijn tot grote diepte verstoord, waarbij boring 1 waarschijnlijk een demping betreft. In boring 2 bevindt de onverstoorde C-horizont zich op een diepte van 1,10 m.

De bodemopbouw in Boringen 3 t/m 6 bestaan uit een opgebracht pakket cunetzand van gemiddeld 0,1 m dikte, waaronder de oorspronkelijke bouwvoor/A-horizont aanwezig is. Deze laag varieert in dikte van 0,1 m in boringen 5 en 6 tot 0,4 m in boring 3. In boring 4 ontbreekt een A-laag en komt direct onder het cunetzand een restant van een B-horizont voor, op een diepte van 0,5 m –mv.

In boring 5 komt onder de oorspronkelijke bouwvoor een B-horizont voor met een dikte van 0,1 m en een BC-horizont met een dikte van 0,1 m. In boring 6 is een lichtgrijze E-horizont aangetroffen, met een dikte van 0,25 m. met daaronder een B-horizont met een dikte van 0,3 m. De onderliggende C-horizont begint op een diepte van 0,7 tot 0,8 m -mv in boringen 3, 4 en 6; in boring 5 begint de C-horizont al op 0,4 m –mv.

Karterende boringen

Naar aanleiding van de relatieve intactheid van de bodem in boringen 5 en 6 zijn drie karterende boringen geplaatst rondom deze boringen, daar waar dat gezien de bebouwing mogelijk was. Hiermee komt het boorgrid ruwweg uit op 20 boringen per hectare. Ook hier zijn onder een opgebrachte laag en een oorspronkelijke bouwvoor podzolprofielen waargenomen. De E-horizont is in deze boringen 0,1 tot 0,2 m dik (en in boring 6c verstoord); de B-horizont heeft een dikte van 0,2 tot 0,3 m. De onderliggende C-horizont begint op 0,8 m –mv.

Archeologie

In zowel de verkennende als de karterende boringen zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.

4 Evaluatie

4.1 Conclusies

Beantwoording onderzoeksvragen.

1. Wat is de bodemopbouw in het plangebied?

Oude Weer

In vijf van de zes boringen is een verstoord dekzandprofiel waargenomen, in één boring is een beekdalprofiel met een veenpakket aangetroffen. Het plangebied lijkt dan ook bijna geheel ter plekke van een ontgonnen veenvlakte te liggen en niet zozeer meer in de beekdalgronden.

Schuttevaer

Ter plekke van het plangebied Schuttevaer komen dekzandbodems voor.

2. Wat is de mate van gaafheid van de bodemopbouw?

Oude Weer

In alle boringen zijn de bodems verstoord tot in de niet door bodemvorming beïnvloede ondergrond (C-horizont).

Schuttevaer

Boringen 1 en 2 waren tot grote diepte verstoord. Boring 1 is waarschijnlijk ter plekke van een demping geplaatst. De overige boringen laten een in meer of mindere mate intact dekzandprofiel zien. Met name in boringen 5 en 6 bleek de bodemopbouw nog relatief intact aanwezig te zijn. De hieruitvolgende karterende boringen lieten eveneens een intact bodemprofiel zien (E-, B-, C-profiel).

3. Zijn er aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische vindplaatsen? Zo ja, waaruit bestaan deze?

Er zijn in beide plangebieden geen aanwijzingen voor archeologische vindplaatsen. In geen enkele boring zijn archeologische indicatoren aangetroffen.

4. Is er reden voor archeologisch vervolgonderzoek? Zo ja, uit welk onderzoek dient dit te bestaan?

Er zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. Derhalve is er geen aanleiding voor archeologisch vervolgonderzoek ter plekke van beide plangebieden.

4.2 Aanbevelingen

Op basis van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten uit het veldonderzoek wordt geen vervolgonderzoek aanbevolen. De voorgenomen bodemingrepen kunnen zonder archeologisch voorbehoud worden uitgevoerd.

Indien tijdens de uitvoering van grondroerende werkzaamheden archeologische vondsten worden aangetroffen is degene die de vondst aantreft conform artikel 53 en 54 van de Monumentenwet 1988 (herzien in 2007) verplicht hiervan melding te maken bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (vondstmelding via de bevoegde overheid). Tevens geldt voor de provincie Drenthe de verplichting hiervan melding te maken bij de provinciaal archeoloog, dr. W.A.B. van der Sanden (mobiel 06-22662601, e-mail w.vandersanden@drenthe.nl).

Er wordt geadviseerd met betrekking tot de resultaten van het onderzoek contact op te nemen met de bevoegde overheid (gemeente Aa en Hunze).

5 Literatuur

Boon, H 2011. *Archeologisch onderzoek Oude Weer; Inventariserend Veldonderzoek*. Grontmij Archeologische Rapporten 1021. Grontmij, Assen.

Brood, P., R. van Eerden-Wigchering, P. den Hengst, H. Kamphuis, J. van der Spek, A. Timmer, K. Timmer, H. van der Veen & E. de Vries, 2009. *750 jaar Oostermoerse venen. Van Zuidlaarderveen tot Gasselternijveen*. Bedum, Profiel Uitgeverij.

Gerding, M.A.W., 1995. *Vier Eeuwen Turfwinning. De verveningen in Groningen, Friesland, Drenthe en Overijssel tussen 1550 en 1950*. Utrecht, H&S Uitgevers.

Lanting, J.N. & J. van der Plicht, 1996. De C14-chronologie van de Nederlandse Pre- en Protohistorie, I: Laat-Paleolithicum. In: *Palaeohistoria* 37/38 (1995-1996), 71-125.

Lanting, J.N. & J. van der Plicht, 2000. De C14-chronologie van de Nederlandse Pre- en Protohistorie, II: Mesolithicum. In: *Palaeohistoria* 39/40 (1997-1998), 99-164.

Lanting, J.N. & J. van der Plicht, 2002. De C14-chronologie van de Nederlandse Pre- en Protohistorie, III: Neolithicum. In: *Palaeohistoria* 41/42 (1999-2000), 99-164.

Scholte Lubberink, H.B.G., 1993. *Archeologisch onderzoek in het Hunzedal (provincie Drenthe); adviezen met betrekking tot de bescherming van archeologische waarden*. RAAP-rapport 78. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Amsterdam.

Bijlage 1

Locatie plangebied

Projectnummer
339097

Datum
17-07-14

Bijlage

Formaat
A4

GAR-nummer
1496

CIS-code
623 17/623 20

Getekend
MO

Controle
HB

Akkoord
HB

Schaal
1:15.000

Archeologisch onderzoek Gasselternijveen: ijsbaan en Schuttevaer

Opdrachtgever

Gemeente Aa & Hunze

Onderdeel

Locatie plangebied

Noord Postbus 7057, 9701 JB Groningen, T +31 88 811 5111

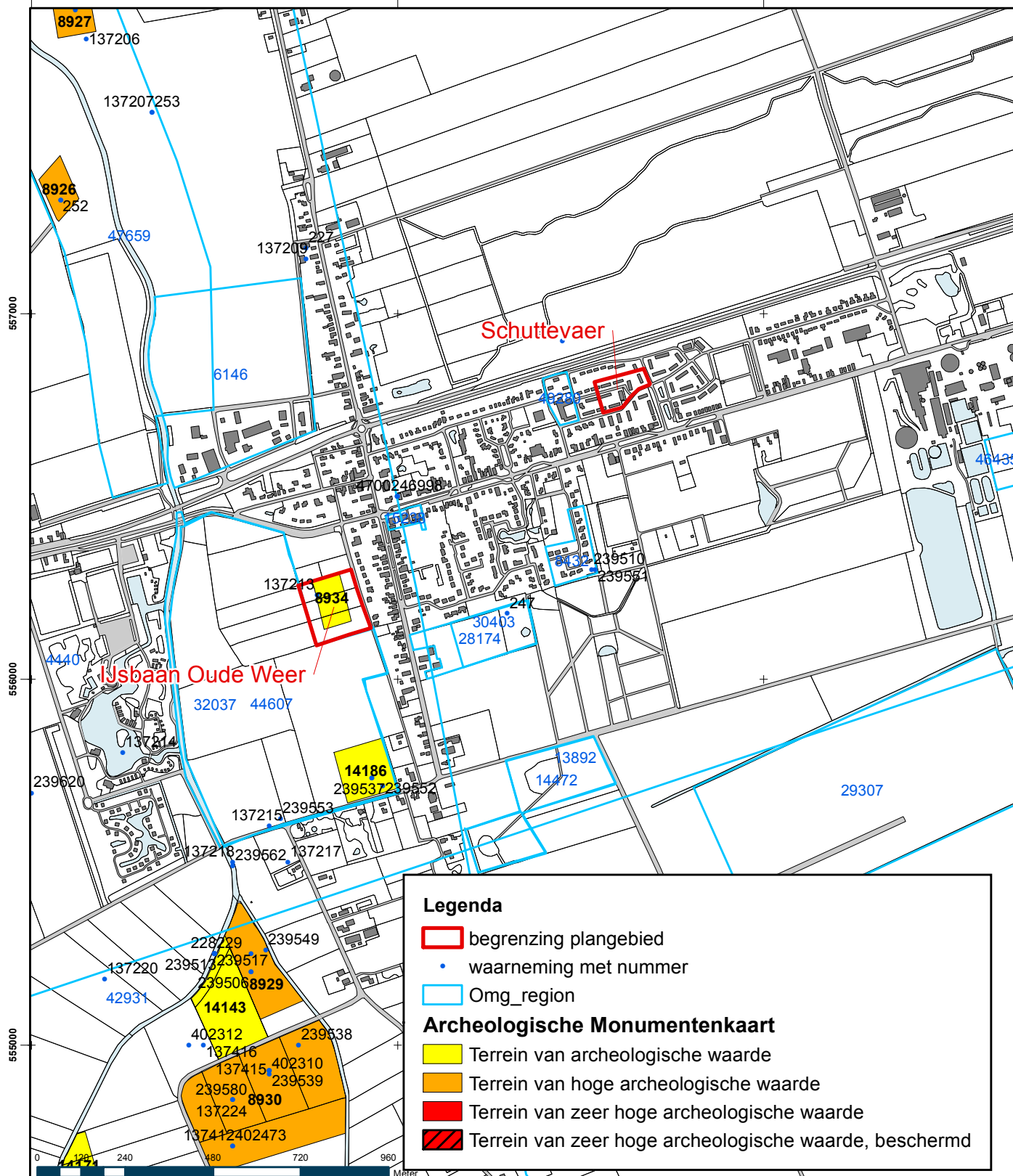
Bron: TDN/Kadaster, 2009; TOP10

planning connecting
respecting
the future

© Grontmij Nederland B.V.

Bijlage 2

Archeologische Basiskaart

Projectnummer

339097

Datum

17-07-14

Bijlage

Formaat

A4

GAR-nummer

1496

CIS-code

623 17/6/23.20

Getekend

MO

Controle

HB

Akkoord

HB

Schaal

1:15.000

Project

Archeologisch onderzoek Gasselternijveen: ijsbaan en Schuttevaer

Opdrachtgever

Gemeente Aa & Hunze

Onderdeel

Archeologische Basiskaart

Noord Postbus 7057, 9701 JB Groningen, T +31 88 811 5111

Bron: TDN/Kadaster, 2009; TOP10

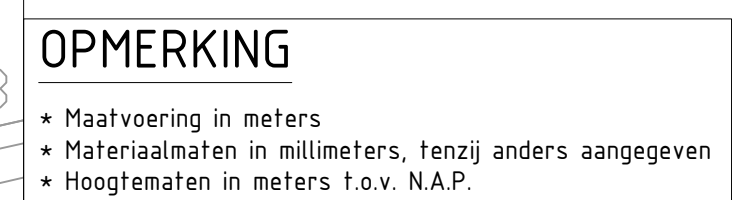
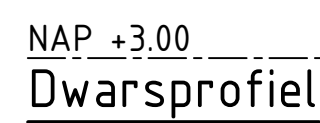
planning connecting
respecting
the future

© Grontmij Nederland B.V.

Document Path: P:\339079\CIS\MXD\Gasselternijveen.mxd

Bijlage 3

Plankaarten

Wijz:	Omschrijving:	Datum:	Door:	Acc:
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

AviTec
ADVIES & TECHNIEK

Postbus 14 9520 AA Nieuw-Buinen
Zuiderdiep 32-34 9521 AT Nieuw-Buinen
T: 0599-211805 F: 0599-211923
E: info@avitecadvies.nl

Project : **Oude Weer Gasselternijveen**

Opdrachtgever : Hoornstra

Betreft : Nieuwe situatie ijsbaan variant 2

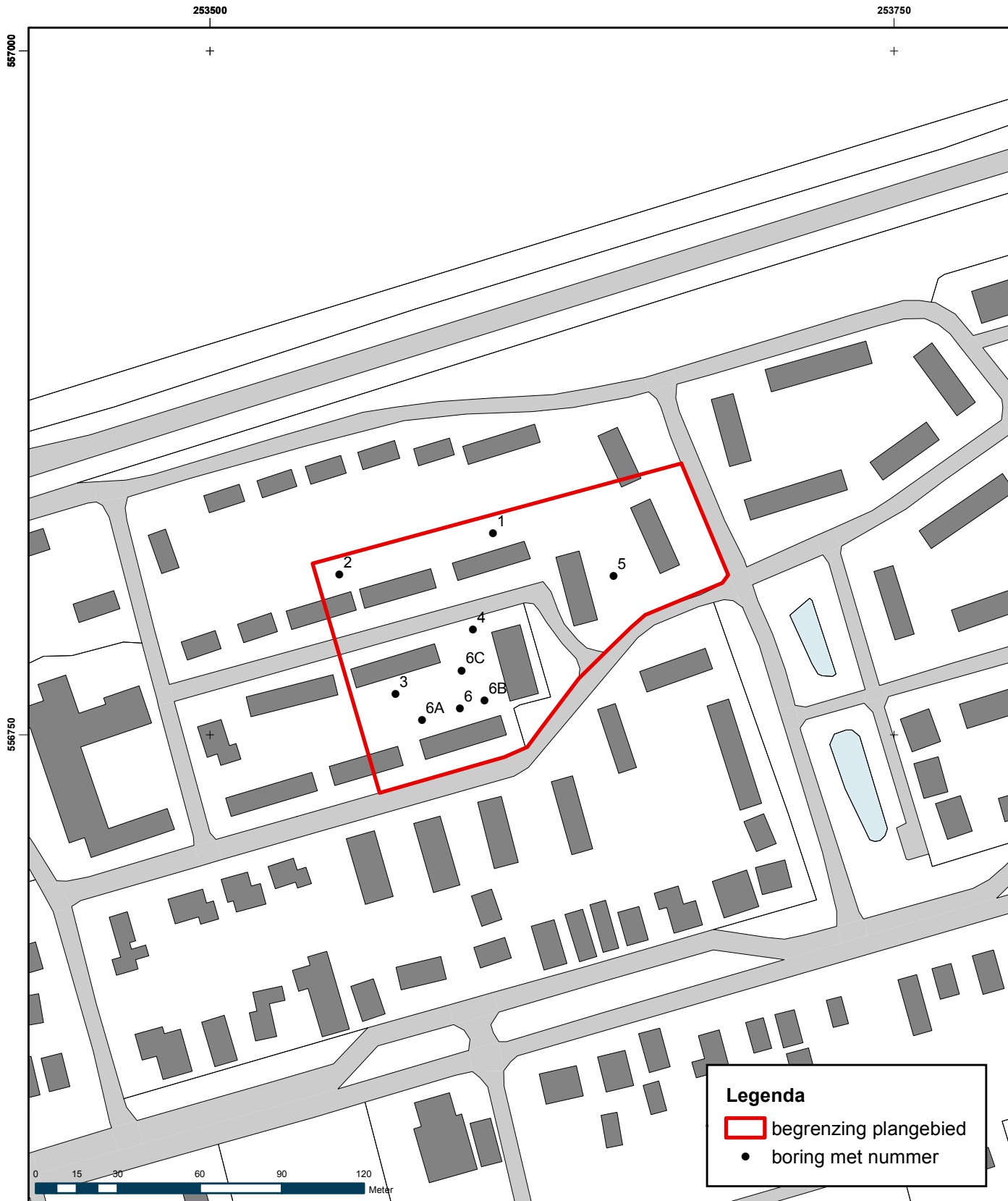
Projectnummer : 2014-016	Tekeningnummer: 02	Status: CONCEPT-2	Blad: 1 van 1
Schaal: 1:50/500	Getekend: RWd	Datum: 13-05-2014	Controle:
			Formaat: A1

Voorbereiding door denkwerk

Bijlage 4

Locatie boringen

Legenda

- begrenzing plangebied
- boring met nummer

Projectnummer 339097	Datum 17-07-14	Bijlage	Formaat A4	GAR-nummer 1496	CIS-code 623 17/62320	Getekend MO	Controle HB	Akkoord HB	Schaal 1:2.000
Project									

Archeologisch onderzoek Gasselternijveen: ijsbaan en Schuttevaer

Oprachtgever
Gemeente Aa & Hunze

Onderdeel
Locatie boringen

Noord Postbus 7057, 9701 JB Groningen, T +31 88 811 5111

252750

556250

556000

Legenda

- begrenzing plangebied
- boring met nummer

Projectnummer 339097	Datum 17-07-14	Bijlage	Formaat A4	GAR-nummer 1496	CIS-code 623 17/62320	Getekend MO	Controle HB	Akkoord HB	Schaal 1:2.000
--------------------------------	--------------------------	---------	----------------------	---------------------------	---------------------------------	-----------------------	-----------------------	----------------------	--------------------------

Archeologisch onderzoek Gasselternijveen: ijsbaan en Schuttevaer

Opdrachtgever

Gemeente Aa & Hunze

Onderdeel

Locatie boringen

Noord Postbus 7057, 9701 JB Groningen, T +31 88 811 5111

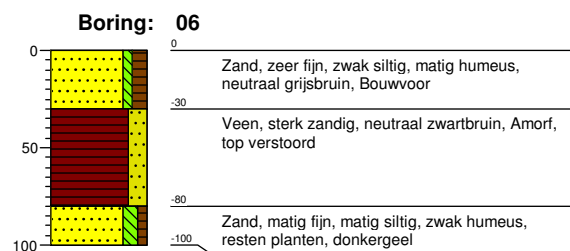
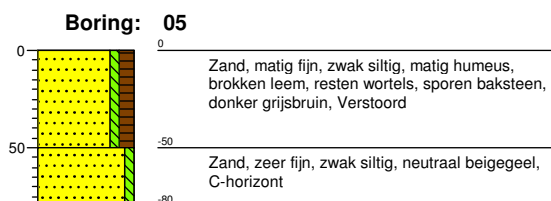
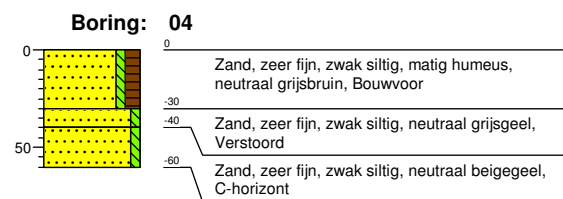
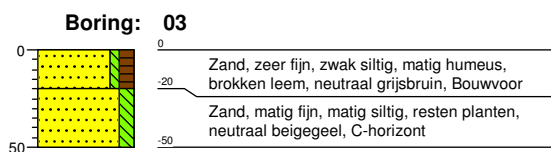
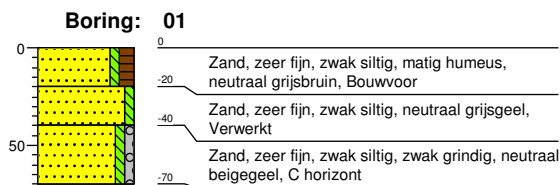

planning connecting
respecting
the future

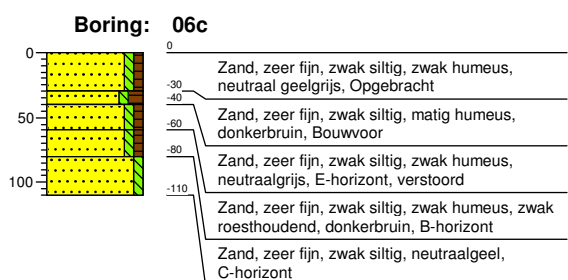
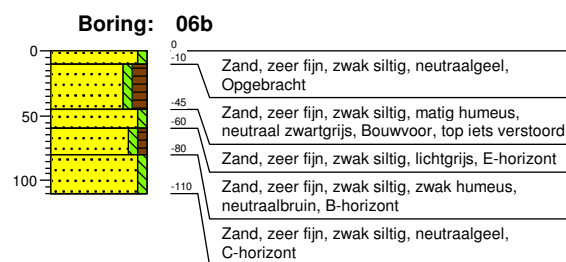
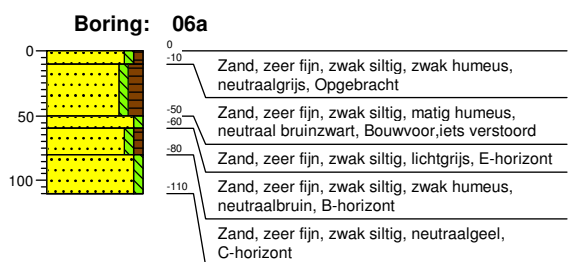
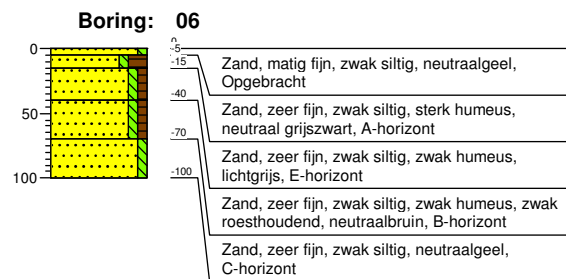
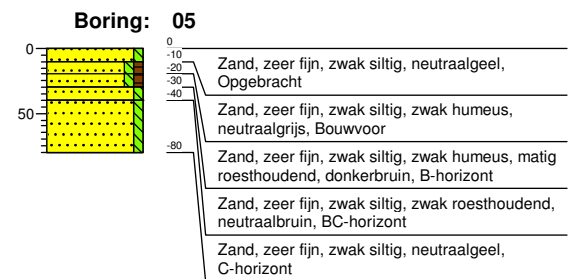
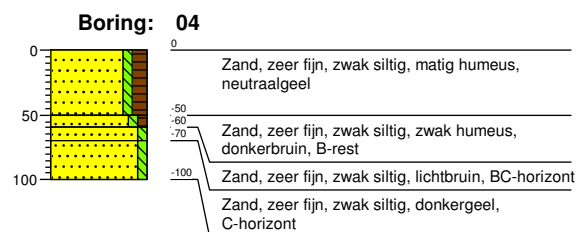
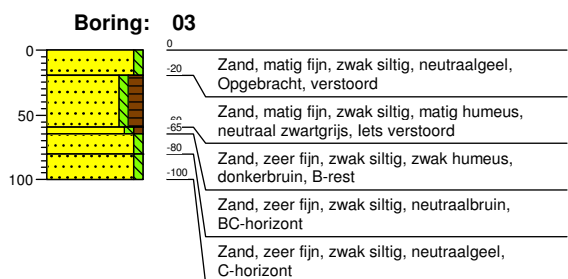
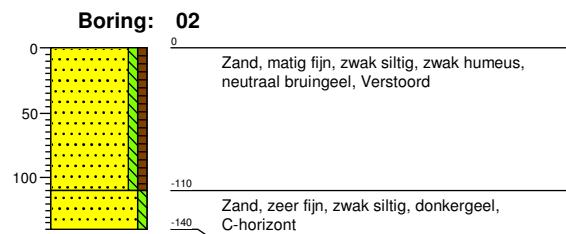
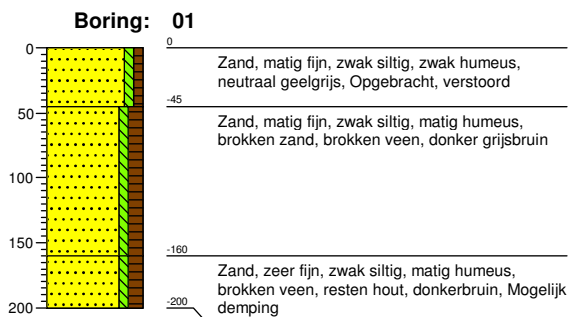
Bijlage 5

Boorprofielen

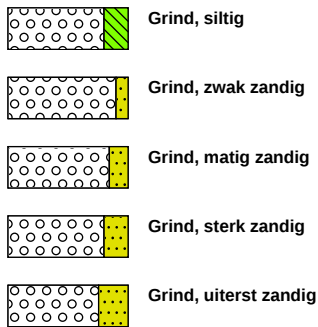
Projectnummer: 339079
 Projectnaam: IJsbaan Oude Weer

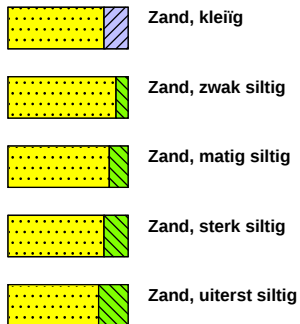
Projectnummer: 339079A
Projectnaam: Schuttevaer Gasselternijveen

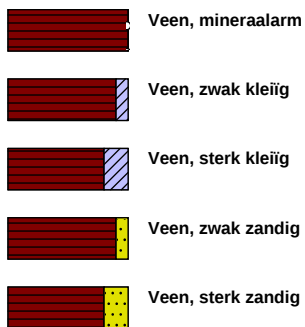
grind

zand

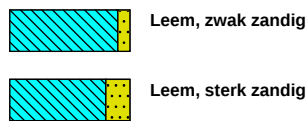
veen

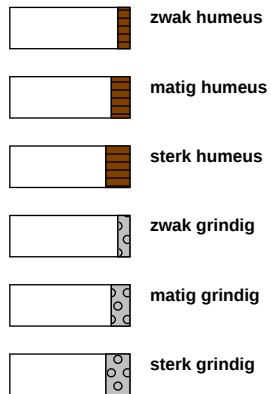
klei

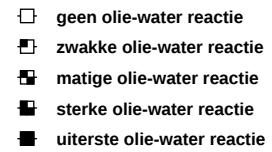
leem

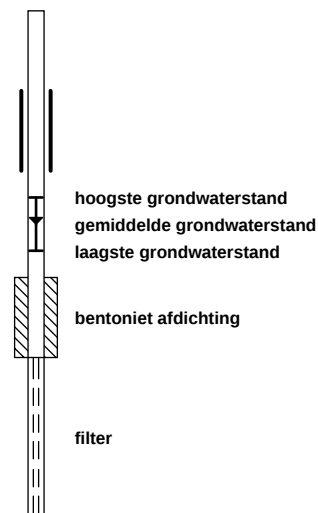
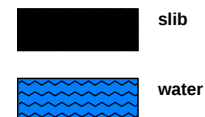
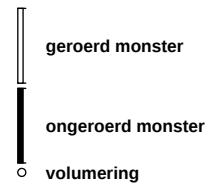
overige toevoegingen

olie

p.i.d.-waarde

www.grontmij.nl

Wij ontwerpen en realiseren **plannen** voor de **toekomst**, door mensen en partijen in regio's bij elkaar te brengen en met elkaar te **verbinden**, met **respect** voor onze leefomgeving, onze klanten en elkaar.